

Salon kaupungin lausunto valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2026-2034

Kaupunginhallitus 31.08.2026
3727/03.00.00/2026

Valmistelija

yhteyspäälikkö Saija Karnisto-Toivonen, saija.karnisto-toivonen@salo.fi, 02 7782569, tekninen johtaja Teemu Virtanen, teemu.virtanen@salo.fi, 02 778 7066

Väylävirasto on pyytänyt lausuntoa valtion väyläverkon ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026–2034. Ohjelmakokonaisuus koostuu investointiohjelmasta, suunnitteluohjelmasta ja perusväylänpidon suunnitelmasta, ja se toteuttaa valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa (Liikenne 12). Lausunto pyydetään toimittamaan Lausuntopalvelun kautta 31.8.2026 mennessä.

Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on lisätä väyläverkon suunnittelun ja rahoituksen läpinäkyvyyttä sekä tukea pitkäjänteistä liikennejärjestelmätyötä. Ohjelmat on laadittu Liikenne 12 -suunnitelman linjausten mukaisesti sekä julkisen talouden kehyksessä, mikä tarkoittaa, että tunnistetut kehittämistarpeet ylittävät käytettävissä olevat resurssit.

Väyläverkon investointiohjelma konkretisoi ja toimeenpanee valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa kehittämishankkeiden osalta kahdeksan vuoden aikajänteellä. Investointiohjelma on Väyläviraston asiantuntijanäkemyks lähivuosien tärkeimmistä rata-, maantie- ja vesiväylähankkeista sekä niiden toteuttamisjärjestyksestä. Ohjelma sisältää sekä kehittämishankkeita että isoja peruskorjaushankkeita ja pienempiä parantamistoimenpiteitä. Hankkeiden valinta perustuu väyläverkon strategiseen tilannekuvaan sekä vaikutusarviointiin, jossa korostuvat saavutettavuus, turvallisuus, kestävyys ja yhteiskuntataloudellinen tehokkuus. Hankeyhtiöiden kautta rahoitettavat ja jo päätetyt kehittämishankkeet sekä merkittävä osa perusväylänpidon momentilta rahoitettavista hankkeista eivät sisälly investointiohjelmaan. Investointiohjelman rahoituskehys vuosille 2027–2034 on yhteensä noin 1,6 miljardia euroa sisältäen kaikki väylämuodot.

Lausuntopyynnössä pyydetään kannanottoa kuuteen kysymykseen, jotka koskevat ohjelmakokonaisuuden tavoitteiden toteutumista, perusväylänpidon suunnitelmaa, suunnitteluohjelmaa, investointiohjelmaa sekä ohjelmakokonaisuuden rakennetta ja muita kehittämistarpeita.

Kaupunginhallitus on kahdessa edellisessä lausunnossaan korostanut, että investointisuunnitelmassa on tarkennettava perusteluita suunnitelman ulkopuolelle jääneiden hankkeiden osalta. Lisäksi Salo on esittänyt Salon itäisen ohikulkutien kt 52 lisäämistä investointiohjelmaan. Kt 52 Salon itäisen ohikulkutien 2. vaihe ei ole nytkään mukana investointiohjelmassa eikä ratkaisulle esitetä myöskään mitään perusteluja. Salon kaupungin lausunnossa on soveltuvien osin hyödynnetty Varsinais-Suomen liiton lausuntoa.

1. Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 - suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?

Väyläviraston ohjelmakokonaisuus toteuttaa rakenteeltaan Liikenne 12 - suunnitelman tavoitteita ja parantaa liikennejärjestelmän kehittämisen

kokonaiskuvaa. Ohjelmien kokoaminen yhdeksi kokonaisuudeksi lisää läpinäkyvyyttä ja tukee pitkäjänteistä suunnittelua.

Keskeinen haaste liittyy kuitenkin rahoituksen riittävyyteen. Väyläverkon tunnistetut kehittämistarpeet ylittävät käytettävissä olevat resurssit moninkertaisesti, mikä heikentää mahdollisuuksia saavuttaa suunnitelmassa asetettuja tavoitteita.

Suunnitteluvalmiudeltaan investointikypsiksi edenneitä hankkeita ei tule päästää vanhenemaan. Tällainen on esimerkiksi Kantatie 52 Salon kohdalla.

2. Perusväylänpidon suunnitelma: onko perusväylänpitoon osoitettu rahoitus kohdennettu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?

Rahoitustason lasku suunnitelmakaudella johtaa väyläverkon kunnan heikkenemiseen ja korjausvelan kasvuun erityisesti pääväyläverkon ulkopuolella. Salossa alueellinen saavutettavuus ja erityisesti maatalouden kuljetukset ovat vahvasti riippuvaisia koko tieverkon kunnosta ja toimivuudesta.

Salon kaupunki katsoo, että perusväylänpidon rahoitustasoa tulee nostaa ja kohdentaa siten, että, elinkeinoelämälle keskeisten väylien palvelutaso turvataan ja korjausvelan kasvu voidaan hillitellä.

Salon kaupunki korostaa huoltovarmuudelle ja puolustusteollisuudelle merkityksellisten yhteyksien Yhdystie 1824 (Salo-Teijo) ja Sauruntie 1825 kunnan parantamista ja peruskorjaustarvetta. Teillä liikkuu raskasta liikennettä alueella olevan teollisuuden vuoksi. Lisäksi reitit ovat matkailun kannalta merkittäviä. Huoltovarmuus näkökulmasta myös Teijolle johtavan meriväylän syvyyttä tulisi kasvattaa noin metrillä.

3. Suunnitteluohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on?

Ei lausuttavaa.

4. Investointiohjelma: miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivityksen yhteydessä sille määritetyn talouskehityksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?

Liikenne 12 -suunnitelman ulkopuolelle rajattujen suurten raidehankkeiden osalta valtion tulee turvata pitkäjänteinen ja ennakoitava eteneminen. Tämä koskee myös Länsirataa, jonka vaikutukset Etelä-Suomen saavutettavuuteen, työssäkäyntialueiden laajenemiseen ja kasvu-Suomen raidejärjestelmän toimivuuteen ovat merkittäviä.

Kantatien 52 Salon itäisen ohikulkutien toisen vaiheen toteuttamiseen tulee varautua suunnitelmakaudella. Hankkeen tarkoituksena on ohjata kaupungin läpi kulkeva liikenne pois Salon keskustan katuverkolta sekä parantaa elinkeinoelämän yhteyksiä. Hankkeen ensimmäinen vaihe välillä Perniöntie–maantie 110 on valmistunut vuonna 2016, ja toinen vaihe muodostuu Somerontien ja maantien 110 välisestä osuudesta. Hanke on toteutusvalmiudessa ja sen kustannusarvio on noin 85 miljoonaa euroa.

Koko Varsinais-Suomen näkökulmasta ohjelmakokonaisuudessa keskeistä on alueen logistinen asema osana Etelä-Suomen kasvuvyöhykettä sekä

kansainvälisten meri- ja maakuljetusten solmukohtana. Satamien saavutettavuus, TEN-T-ydinverkon kehittäminen sekä elinkeinoelämän kuljetusketjujen toimivuus ovat keskeisiä tekijöitä koko Suomen kilpailukyvyn ja huoltovarmuuden kannalta. EU-rahoituksen hyödyntämistä tulee edistää erityisesti TEN-T-verkkoon kuuluvissa hankkeissa.

5. Ohjelmakokonaisuus: miten koette sen, että Väyläviraston ohjelmat esitetään nyt yhtenä kokonaisuutena?

Ohjelmien esittäminen yhtenä kokonaisuutena parantaa kokonaisuuden ymmärrettävyyttä ja on lähtökohtaisesti perusteltua. Mikäli ohjelmassa tunnistetut tarpeet eivät heijastu rahoituspäätöksiin, ohjelman merkitys strategisena välineenä heikkenee. Ohjelmakokonaisuuden tulisi olla linjassa Liikenne 12 -suunnitelman kanssa niin toimien kuin rahoituksen osalta.

6. Miten muuten haluatte kommentoida ohjelmakokonaisuutta?

Ei lausuttavaa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa väylävirastolle valmistelun mukaisen lausunnon.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Tiedoksianto

Väylävirasto